

landen tusschen Maas, Rijn en Moezel een vergadering van Belgische notabelen ook zeer ongelegen. Zoo hebben ze den Souvereinen Vorst maar laten begaan¹⁾. Deze heeft volkomen zijn zin gekregen. De acht artikelen, door de Mogendheden aangenomen en gewoonlijk de artikelen van Londen genoemd, zijn door niemand anders dan Falck gesteld. Ze waren ten volle naar het genoegen van zijn meester. „Nog lang naderhand” — zoo schrijft Falck in zijn Gedenkschriften — „en eigenlijk tot de ontbinding van het rijk toe is er geen jaar omgegaan, of hij heeft zich bij de eene of andere gelegenheid te verheugen gehad, dat deszelfs grondslagen op die wijze en in dien vorm — ik spreek hier nog niet van de voorwaarden zelve — gelegd waren geworden. Hadden bij het opstellen der acht artikelen de Mogendheden het initiatief gehad, zoo zoude er waarschijnlijk of te veel of te weinig bepaald zijn, en misschien wel beide Nu daarentegen stond er juist dat wat er, volgens zijn plan, staan moest. Zoo zag hij kans het te bewerkstelligen”.

„Maar” — zoo gaat Falck verder — „welke ook de verdiensten van het bedoelde staatsstuk geweest mogen zijn, ik heb mij altijd zorgvuldig onthouden van er mij het minste of geringste op te laten voorstaan. Dat het uit een Hollandsche pen gevloeid was, moest veel meer een diep geheim blijven, opdat de klachten, die het te voorzien was dat tegen meer dan ééne bepaling zouden worden aangeheven, nimmer vergezeld mogten gaan van vermoedens tegen de onpartijdigheid van den Souverein, maar slechts van de berisping der vreemde diplomaten, als hebbende hun *sic volo sic jubeo* in overhaasting en onwetendheid uitgesproken”²⁾.

De toelieg is gelukt, zooals we zagen, maar het kwaad, dat in de acht artikelen besloten lag, is daardoor toch niet gekeerd. Men kon wel bepalen, dat de twee landen voortaan

¹⁾ ib. p. 234.

²⁾ Gedenkschriften p. 139—140.